

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

**вступних випробувань
на 2024 рік**

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент міжнародних інфраструктурних проєктів»

Програма вступних випробувань на 2024 рік для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент міжнародних інфраструктурних проєктів». Київ : МДУ, 2024. 12 с.

Укладачі: Чечель А.О. д.е.н., проф., завідувач кафедри ПУА, Тарасенко Д.Л. д.е.н., проф., професор кафедри ПУА, Зелінська М.І. к.політ.н., доц., доцент кафедри ПУА.

Рецензент:

Чернишов О.Ю., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-технологій Національного авіаційного університету

Програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол № 7 від 20 лютого 2024 р.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ» (ОПП «МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНИХ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЄКТІВ») ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ УМОВАМИ ВСТУПУ.....	4
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	10
ДОДАТОК А.....	12

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 073
«МЕНЕДЖМЕНТ» (ОПП «МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНИХ ІНФРАСТРУКТУРНИХ
ПРОЄКТІВ») ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ УМОВАМИ
ВСТУПУ**

Пояснювальна записка

1. Програма вступного фахового іспиту зі спеціальності 073 «Менеджмент» призначена для вступників за ОС Магістра (ОП «МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНИХ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЄКТІВ») усіх форм навчання. Формою вступних випробувань на ОС «Магістр є фаховий екзамен у письмовій формі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо та навчального порталу Moodle МДУ.

2. Вимоги до підготовки вступників:

знання

- положень основних теорій та їх практичне осмислення, категорій, принципів, методів та сучасних моделей управління та адміністрування;

- концептуальних підходів, щодо реалізації сучасних механізмів менеджменту у практичному середовищі;

уміння

- розв'язувати складні проблеми і завдання, які виникають на різних рівнях системи управління, що передбачає аналіз і синтез зібраної інформації, вибір методів та інструментів сучасного менеджменту, застосування інноваційних підходів;

комунікаційність

- навички формування і доведення інформації до аудиторії;

- здатність створювати ефективні комунікаційні зв'язки;

- автономність, ініціативність і відповідальність

- навички прийняття нетривіальних рішень;

- прийняття відповідальності за особисті дії та дії колективу;

- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

3. Характеристика змісту програми:

3.1. Вступний іспит, що передбачає виконання певних тестових завдань, який об'єктивно визначає рівень освітньої та професійної підготовки претендентів.

3.2. Вступний іспит складається з тестових завдань, що дозволяють перевірити знання та уміння ОС Бакалавр спеціальності «Менеджмент» з дисциплін: менеджмент, економічна теорія, підприємництво.

**УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ
З УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

Найменування	Питома вага
1. Менеджмент	33-35%
2. Економіка	32-34%
3. Підприємництво	32-34%

4. Час написання вступного іспиту складає 1 астрономічну годину.

Технологія вступного іспиту з управління та адміністрування включає такі технологічні етапи:

- створення системи завдань;
- проведення іспиту;
- перевірка відповідей;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Вступний іспит проводиться за допомогою автоматизованого контролю знань з використанням Навчального порталу МДУ.

5. Структура екзаменаційного білету (Додаток А).

Екзаменаційний білет на ОС «Магістр» складається з 50 тестових завдань з дисциплін ОС «Бакалавр» менеджмент, економічна теорія, підприємництво.

Змістовні модулі предметного тесту з управління та адміністрування

МЕНЕДЖМЕНТ

1. Суть понять «управління» та «менеджмент».
2. Складові менеджменту.
3. Суть основних категорій дисципліни «Менеджмент».
4. Менеджер в організації.
5. Роль менеджера в умовах ринкової економіки, сучасні вимоги до менеджера.
6. Основні ролі (за Г.Мінцбергом), які виконують менеджери в організації.
7. Кроки реалізації управління згідно концепції Ф.Тейлора.
8. Етапи розвитку науки менеджмент.
9. Суть та визначення поняття «комунікації».
10. Комунікації та їх класифікація.
11. Етапи комунікаційного процесу.
12. Суть основних видів інформації.
13. Зміст основних та специфічних функцій менеджменту.
14. Зміст функції «планування». Методи організаційного планування.
15. Суть окремих елементів плану.
16. Характеристика історичних етапів розвитку системи планування.
17. Стратегічне планування в менеджменті. Етапи стратегічного планування.
18. Формальні та неформальні організації.
19. Класифікація організаційних структур, їх переваги та недоліки.
20. Фактори впливу на побудову структур управління.
21. Технологічна послідовність операцій з проектування (удосконалення) структури управління підприємства.
22. Мотивація в системі менеджменту. Потреби, винагороди.
23. Теорії мотивації (змістовні, процесні).
24. Мотивація і результативність. Фактори мотивації.
25. Контроль в системі менеджменту.
26. Принципи організації контролю. Механізм реалізації принципів контролю.
27. Суть поняття „управлінські рішення”, технологія розробки рішень.
28. Процес розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень.
29. Моделі і методи прийняття управлінських рішень.
30. Сутність, класифікація методів менеджменту.
31. Система методів менеджменту. Економічні, організаційно-розпорядчі, соціально-психологічні методи менеджменту та їх роль у ринкових умовах господарювання.
32. Влада, види влади.
33. Типи повноважень: лінійні, штабні, функціональні.

34. Лідерство в менеджменті.
35. Зміст поняття «керівництво». Стили керівництва.
36. Зміст поняття «конфлікт».
37. Зміст поняття «стрес».
38. Суть категорій менеджменту, які лежать в основі керівництва: лідерство, влада, вплив.
39. «Решітка менеджменту» за Р.Блейком і Дж.Моутоном.
40. Організаційні зміни, управління змінами.
41. Зміст поняття «організаційний розвиток».
42. Зміст поняття «культура організації (організаційна культура)».
43. Фактори впливу на організаційну, групову, індивідуальну ефективність менеджменту згідно рівневого підходу до оцінки ефективності управління.
44. Ефективність управління.
45. Показники, що характеризують економічну, соціальну, організаційну ефективності менеджменту.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Виникнення та розвиток економічної теорії
2. Предмет, методи та функції економічної теорії
3. Економічні категорії та закони
4. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку
5. Економічна система, її сутність та основні елементи
6. Типи економічної системи
7. Економічні потреби суспільства їх сутність та класифікація
8. Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, класифікація
9. Власність її сутність та структура
10. Форми та типи власності
11. Сутність та структура суспільного виробництва. Матеріальне і нематеріальне виробництво
12. Основні фактори суспільного виробництва та їх взаємодія
13. Ефективність виробництва, її сутність, економічні показники
14. Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне
15. Теорії вартостей
16. Суть ринку, його риси, елементи та функції
17. Ринок і його структура
18. Ринковий механізм та його основні елементи. Механізм ринкового саморегулювання
19. Конкуренція, її сутність, види і форми в ринковій економіці
20. Монополія та її форми
21. Сутність та функції грошей, теорії грошей
22. Грошова система та її типи
23. Грошовий обіг та його закони
24. Інфляція та її типи, наслідки, шляхи подолання
25. Закон вартості, його сутність та структура
26. Сутність ринкової інфраструктури, її основні елементи та функції
27. Банківська діяльність. Банки та їх місце в ринковій інфраструктурі
28. Біржі, їх види та функції
29. Кругооборот та оборот капіталу
30. Основний капітал, його фізичний і моральний знос
31. Витрати виробництва: їх суть та види
35. Суспільне відтворення, його суть та види
36. Економічне зростання: сутність, типи і фактори
37. Циклічність розвитку ринкової економіки. Фази економічного циклу

38. Соціально-економічний зміст, типи і форми прояву зайнятості
39. Безробіття та його типи
40. Суть, функції та структура фінансів. Види фінансів, риси фінансів
41. Державний бюджет: його функції, джерела формування, форми виплат, структура
42. Принципи бюджетного фінансування
43. Податки: суть, функції та види
44. Класифікація податків, принципи та методи оподаткування
45. Поняття кредитної системи та її структура. Форми і функції кредиту
46. Кредитна система та її структура
50. Суть, необхідність та еволюція державного регулювання економіки
51. Сучасні моделі державного регулювання економіки
52. Основні форми та методи державного регулювання ринкової економіки
53. Фінансова система: суть та структура
54. Об'єктивні передумови виникнення світового господарства
55. Поняття світового господарства та етапи його розвитку
56. Система міжнародних економічних відносин
57. Перспективи інтеграції економіки України у світову економічну систему

ПІДПРИЄМНИЦТВО

1. Поняття підприємства, його цілі і напрямки діяльності
2. Види підприємств та їхня класифікація. Об'єднання підприємств
3. Зовнішнє середовище господарювання підприємств
4. Ринкове середовище функціонування підприємств
5. Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства
6. Стратегічне планування діяльності підприємства
7. Тактичне та оперативне планування
8. Сутність і чинники формування виробничої потужності підприємства
9. Основи методики визначення виробничої потужності
10. Рівень використання виробничої потужності підприємств та напрями його підвищення
11. Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства
12. Продуктивність праці персоналу
13. Оплата праці персоналу підприємства
14. Види і методи мотивації трудової діяльності
15. Основний капітал підприємства, його склад і структура.
16. Амортизація основних засобів підприємства
17. Показники використання основного капіталу підприємства та напрями його поліпшення
18. Економічна суть і склад оборотного капіталу
19. Показники ефективності використання оборотних засобів та основні напрями їх раціонального використання
20. Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства
21. Суть і класифікація нематеріальних активів
22. Оцінка вартості та амортизація нематеріальних активів
23. Сутність і класифікація фінансових ресурсів
24. Власний капітал підприємства та його склад
25. Позиковий капітал та особливості його формування
26. Суть і принципи кредитування підприємства
27. Банківське кредитування підприємств
28. Умови отримання та погашення банківського кредиту
29. Комерційне кредитування підприємств
30. Лізингове кредитування підприємств

31. Економічна суть і класифікація інвестиційних ресурсів
32. Інвестиції в основний капітал та їхня структура
33. Фінансові інвестиції
34. Оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій
35. Поняття і види інноваційної діяльності
36. Суть науково-технічного прогресу та основні напрямки його розвитку
37. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень
38. Поняття витрат виробництва і собівартості продукції
39. Класифікація витрат на виробництво продукції
40. Методи калькулювання собівартості продукції
41. Економічний зміст і класифікація цін
42. Принципи ціноутворення на продукцію
43. Розроблення та обґрунтування цінової стратегії підприємства
44. Економічні результати діяльності підприємства
45. Формування і використання прибутку підприємства
46. Сутність і методи визначення рентабельності виробництва
47. Суть економічної ефективності діяльності підприємства
48. Система показників ефективності діяльності підприємства
49. Напрями підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства
50. Суть фінансово-майнового стану підприємства
51. Показники фінансової стійкості підприємства
52. Показники ліквідності та платоспроможності підприємства
53. Оцінка майнового стану підприємства
54. Концепції та сучасні моделі розвитку підприємств
55. Характеристика зовнішнього, внутрішнього середовищ організації.

Критерії оцінювання

Оцінювання фахового вступного іспиту здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 130.

Загальна кількість тестових завдань: 50.

Тривалість тестування: 1 академічна година.

Необхідність виокремлення певних блоків/ компонентів в бланкові відповіді: Ні.

Оцінка в балах виставляється наступним чином:

НОМЕРИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ	ТИПИ ЗАВДАНЬ	СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ
1-50	Завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих варіантів відповіді.	0 або 4 бали: 4 бали, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Шкала оцінювання

«незадовільно»	0 – 129	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«задовільно»	130 – 149	Вступник здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію. Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
«добре»	150 – 179	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії . Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності. Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
«відмінно»	180 – 200	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

МЕНЕДЖМЕНТ

1. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: підручник. 2-е вид., випр. та допов. К.: Академвидав, 2007. 464 с.
2. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посіб. 3-є вид., допов. і переробл. Л.: Нац. Ун-т «Львів. політехніка»; Інтелект-захід, 2007. 384 с.
3. Мазаракі А.А., Мошек Г.Є., Гомба Л.А. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. К.: Атіка, 2007. 564 с.
4. Основи менеджменту. Теорія і практика: Навч. посіб. / [Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпурина, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова]; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 528 с.
5. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі; Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
6. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі; Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
7. Тимохова Г.Б., Білокінь Т.А. Менеджмент: навч. посіб. для студентів ВНЗ. К.: Кондор-Видавництво, 2017. 344 с.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2006.
2. Економічна теорія / За ред. В.М. Тарасевича. – К.: Центр навч. Літератури, 2006. Макконелл К., Брю С. Экономикс: принципы, проблемы, политика: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992.
3. Мочерний С.В. Політична економія. – К.: Знання – Прес, 2002.
4. Палехова В.А. Політична економія: Підручник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 332с.
5. Перехідна економіка: Підручник / В.М. Геєць, Є.Г. Панченко та ін., За ред. В.М. Гейця. – К.: Вища шк., 2003.
6. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. Е45 В.Д. Базилевича.— 6-те вид., перероб. і доп. — К.:Знан- ня-Прес, 2007. — 719 с.
7. Орехівський Григорій Анастасійович. Політекономія: навч. посіб. для студ. ВНЗ. - К. : Каравела, 2008. - 295с.
8. Політична економія: Підручник / за ред.. Ніколенко Ю.В. – К.: ЦУЛ, 2009. – 632 с.
9. Федоренко В. Г. Політична економія: Підручник.– 2-ге вид. – К.: Алерта, 2015. – 487 с.
10. Щетинін А. І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 480 с.

ПІДПРИЄМНИЦТВО

1. Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2006. 350 с.
2. Верба В.А. Організація консалтингової діяльності: навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2000. 244 с.
3. Виноградська А.М. Основи підприємництва : навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 544 с.
4. Донець Л.І. Основи підприємництва : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 320 с.

5. Шегда А. В. Економіка підприємства : навчальний посібник. К. : Знання, 2005. - 431 с.
6. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 352 с. 18 7. Ноздріна Л.В. Управління проектами : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 432 с.

Орієнтовані завдання з тестування

1. Що слід розуміти під терміном "управління" і де переважно він застосовується?
 - А) Термін "управління" застосовується переважно до діяльності людей у сфері економіки.
 - Б) Термін "управління" є синонімом терміну "менеджмент", але він переважно застосовується до різних видів людської діяльності.
 - В) Термін "управління" не є синонімом терміну "менеджмент" і застосовується тільки до діяльності людей у сфері економіки.
 - Г) Термін "управління" застосовується при визначенні системи заходів щодо координації діяльності людей.

2. Що слід розуміти під терміном "менеджмент"?
 - А) Термін "менеджмент" означає керування якоюсь системою.
 - Б) Під терміном "менеджмент" розуміють управління якоюсь соціально- економічною системою (підприємством).
 - В) Термін "менеджмент" означає управління будь-чим.
 - Г) Термін "менеджмент" означає постійно контролювати діяльність персоналу в організації.